

14 Απριλίου 2020

Το φεγγάρι και το τριζόνι· οι αιώνιοι σύντροφοι της νύχτας

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Λογοτεχνία \(ποίηση & πεζογραφία\)](#)

Φώτης Κόντογλου

Κάθουμαι βουτηγμένος μέσα στο μυστήριο της νύχτας, και κοιτάζω το φεγγάρι που εβγήκε πίσω από τα βουνά, και στέκεται στον ουρανό. Εβγήκε, κι όλη η πλάση άλλαξε, σά να μαγεύτηκε, τυλίχθηκε με κάποιο βαθύ κι ανεξιχνίαστο μυστήριο.

Ω Σελήνη, ω μάγισσα Κίρκη, που μεταμορφώνεις ψυχές και σώματα! Από ποιόν άλλον κόσμο έρχεσαι στον δικό μας, και τον κάνεις αγνώριστον; Από το υδραργυρένιο κεφάλι σου διαχύνεται ένα μαγικό πέπλο, που τα σκεπάζει όλα, βουνά, θάλασσες, δέντρα, βράχους, κάμπους, πολιτείες! Θαρρεί κανένας πως βρίσκεται κάτω, βαθιά στον πάτο της θάλασσας και πως η συντεφένια σφαίρα σου πλέει απάνω στο νερό ρίχνοντας το ειρηνικό φως της σαν μπάλαμο, που γλυκαίνει κι αποκοιμίζει κάθε πλάσμα.

Μυστήριο βαθύ κι ανεξιχνίαστο τυλίγει την πλάση. Κι οι φωνές από τα ζώα, από τα πουλιά, από τους ανθρώπους, είναι κι αυτές, τώρα που στέκεται το φεγγάρι στον ουρανό, παράξενες και μυστηριώδεις. Οι άνθρωποι περπατάνε σαν φαντάσματα, σά νυχτοπάτες.

Τα δένδρα σηκώνουν τα φουντωμένα κλαριά τους κατά τον ουρανό, δίχως να σαλεύει μήτε ένα φύλλο, κι είναι γεμάτα από πνεύματα που σιγομουρμουρίζουνε. Πνεύματα νυκτολάλα, αστρομαγικά. Κάτω από τα δέντρα περπατά σαν ίσκιος κανένας άνθρωπος, μέσα στο θαμποφέγγισμα. Από μέσα από τους μαύρους ίσκιους, ακούγονται οι άνθρωποι που μιλούνε, μα οι ομιλίες τους δεν μοιάζουνε με τις ομιλίες που κάνουνε τη μέρα.

Αλλά και τα σπίτια, οι δρόμοι, τα δέντρα, είναι αλλοιώτικα άπ' ό,τι ήτανε τη μέρα. Όλα αλλάξανε. Λές κι είναι τα πνεύματά τους.

Στην άβυσσο τ' ούρανού αργοταξιδεύει, δίχως να φαίνεται πως σαλεύει η μυστική βασίλισσα της νύχτας. Από τις κορφές των δένδρων κι από τις σκεπές των σπιτιών βγαίνει ένας ασημένιος αχνός κι ανεβαίνει στον συντεφένιον ουρανό.

Πέρα, το πέλαγος χάνεται μέσα στο δάμπος. Τα βαθιά νερά της θάλασσας τα χρυσώνει το φεγγάρι, σαν να ναι εικόνισμα μαλαμοκαπνισμένο. Μέσα στην άβυσσο, τα ψάρια και τ' άλλα πλάσματά της ξαγρυπνάνε από τη μυστική φωτοχυσία που απλώνει απάνω από τα νερά, κοιτάζοντας το φεγγάρι μέσα από το θαμπόφωτο. Το μαργαριταρένιο φως του κατεβαίνει ως τον πάτο, μπαίνει μέσα στα σκοτεινά θολάμια, που φωλιάζουνε τα παράξενα τέρατα, μέσα στις μαύρες κουφάλες, ανάμεσα στα κοράλλια, στα γιούσουρα και στα άλλα ζωόφυτα, που είναι γεμάτα μάτια. Το χταπόδι, με τα γουρλωμένα μάτια του, κοιτάζει κατά κεί που κατεβαίνει το φως του φεγγαριού, κι αργοσαλεύει τα πλοκάμια του. Ο αστακός, με την αρματωσιά του, κάθεται στην τρύπα του, κι είναι σαν μεθυσμένος από το υδραργυρένιο θάμπος που κατεβαίνει από πάνω. Οι σαργοί και τ' άλλα τα μικρόψαρα αργοκολυμπάνε κοπαδιαστά, σαν να κάνουνε λιτανεία μέσα στο συντεφένιο νερό. Η πονηρή η σμέρνα ξαγρυπνά και κείνη, χωμένη μέσα στο θολάμι της.

Οι ξέρες και τα νησιά στέκονται μέσα στη θάλασσα, θαμπά και ξωτικά. Ένα χρυσό ποτάμι αυλακώνει τα νερά, και χάνεται πέρα, μέσα στο σκοτεινό πέλαγο. Περνά καμμιά βαρκούλα, δίχως να ταραξεί την ησυχία, σαν ίσκιος.

Από την άλλη μεριά, τα βουνά στέκονται βουβά, βουτηγμένα στο μυστήριο. Οι ράχες τους αχνίζουνε έναν αχνό π' ανεβαίνει στον ουρανό. Από πάνω τους είναι κρεμασμένο το μαρμαρένιο κεφάλι του φεγγαριού, στραγγισμένο από αίμα.

Κοντεύουνε τα μεσάνυχτα. Σιωπή. Πάψανε όλα τα σούσουρα, τα μυστηριώδη μουρμουρίσματα, τα ξεμακρυσμένα γαυγίσματα των σκυλιών. Μέσα στην ησυχία ακούγεται ολομόναχο το τριζόνι: «Τρρρ.... τρρρ... τρρρ...». Αυτή η γλυκειά και μυστική φωνή θαρρείς πως βγαίνει από το στόμα του φεγγαριού, που κρέμεται μέσα στην ερημιά του ουρανού, ένα πρόσωπο υδραργυρένιο, με μάτια ανοιχτά, με κλειστό στόμα.

Αυτή η ψιλή και μακρόσυρτη φωνή ακούγεται πέρα ως πέρα, πετά απάνω από τα δέντρα, από τα χαμόδεντρα, από τα χαμόβουνα, από την ακροθαλασσιά και σκορπά απάνω από το πέλαγο.

Μα άραγες από που βγαίνει; Που κάθεται κρυμμένο αυτό το πλάσμα, που παίζει τούτη την ξωτική φλογέρα; Που είναι η φωλιά του, άπ' όπου μαγεύει όλη την πλάση; Είναι μέσα σε τούτα τα χαμόδενδρα; Σε κείνες τις λουλουδισμένες πρασινάδες; Σε κείνον τον σκοίνο που βρίσκεται κοντά στην έρημη ακροθαλασσιά, Μήπως βρίσκεται στον αέρα; Μήπως βρίσκεται μέσα στο φεγγάρι; Μήπως είναι το ίδιο το φεγγάρι;...

Το μυστικό τραγούδι, πότε σου φαίνεται πως έρχεται από τούτη τη μεριά, πότε από κείνη, πότε δυναμώνει, πότε σβήνει, έρχεται στ' αυτιά σου κυματιστά.

Ω τριζόνι! Ψυχή μυστηριώδης, απόκοσμο πλάσμα που έρχεσαι από κάποιον άλλον κόσμο, μαζί με τη νύχτα, μαζί με το φεγγάρι! Άραγε τραγουδάς, ή κλαίς, ή ψέλνεις; Η φωνή σου είναι ένα τίποτα, ένα τρίξιμο, μονότονο, ανάλλαχτο από τότε που έγινε ο κόσμος. Ωστόσο, πόσο βαθύ κι άδολο είναι αυτό το τρίξιμό σου, αυτό το τιποτένιο τρρρ! Γιατί, συγκινά τη ψυχή μου περισσότερο από τη μάταια μουσική που επινοήσανε οι άνθρωποι!...

Πηγή: Περιοδικό Ι.Μ. Νικοπόλεως & Πρεβέζης «Ο Ποιμήν».